

NÜKLEER TIP SEMİNERLERİ

Nuclear Medicine Seminars

Editörden/Editorial

Son çeyrek yüzyılda medikal tanı yöntemlerindeki gelişmelerin en çarpıcısı şüphesiz moleküler görüntülemenin günlük pratikte hızla yer bulmasıdır. Bu gelişmedeki temel dinamik geçmiş çok daha eskiye dayansa da PET görüntülemenin FDG kullanımı ile birlikte onkolojik hasta yönetiminde, klinikte kendine yer bulmasıdır.

PET görüntülemenin yaygınlaşmasında BT ile birlikte kullanıma olanak sağlayan PET/BT sistemleri devrimsel bir etki yaratmış, hibrit yapı ile görüntüleme sürelerinin 15 dakikanın altına düşmesi, görüntü kalitesinin ciddi iyileşme ve tümör lokalizasyonun daha kesin yapılmasına olanak sağlaması, pratikte BT kullanımının yaygın olduğu onkolojik görüntülemelerde genel kabul görmesini kolaylaştırdı.

Gelinen noktada, onkolojik hasta yönetiminin PET/BT olmadan yapılması artık mümkün değildir. FDG PET/BT ile elde edilen tecrübe onkolojik hastalıkların sadece tanı ve evrelemesi için değil tedavi yönetiminde de önemli gelişmeleri beraberinde getirmiştir. Bugün onkolojik tedavilerde, moleküler görüntüleme ve dokuya dayalı moleküler tanı yöntemleri, kişiselleştirilmiş tedavilerin gelişimine yön veren iki temel yön vericiden biri haline gelmiştir.

Üstelik PET/BT veya PET/MR görüntüleme sistemlerinin kullanımı ile tek bir görüntüleme işlemi sonrası, tüm vücut görüntüleme ile aynı anda *in vivo* moleküler "haritalandırma"ya olanak sağlamakta ve tedavi seçimi, tedavi yönetimi, prognoz ve beklenen yaşam süresi konusunda elde edilen veriler klinisyene kılavuzluk yapılabilmektedir. Bunu yaparken günümüzde sadece glikoz metabolizmasını değerlendiren FDG'ye bağımlı kalmamakta; hücre içi, hücre zarı ve tümör mikroçevresinde rol oynayan onlarca yolak, reseptör veya proteinin günümüzde çeşitli radyonüklidlerle işaretlenmesi mümkün hale gelmiştir. Bu sayede sadece moleküler görüntüleme değil, aynı zamanda radyonüklid tedavi olanaklarının kullanılabilir hale gelmesinin önü açılmıştır. Alanımızdaki bu heyecan verici gelişmeler daha da hızlanarak önümüzdeki çeyrek yüzyılda başta onkolojik hastalıklar olmak üzere kişiselleştirilmiş tedavi yöntemlerine Nükleer Tıbbın yön vereceği bir dönemin eşliğinde olduğumuzu düşündürmektedir.

Derlemeler doğası gereği, konu olarak seçilen alandaki gelişmeleri, makale haline getirdiği ana kadar, yani yakın geçmişi özetleyen yazılar olsa da geçmiş verinin iyi analizi ve değerlendirilmesi, ileriye dönük perspektif için yol gösterici bir projeksiyon sunarlar. Bu sayıda, son çeyrek yüzyılda başta FDG PET olmak üzere moleküler görüntülemenin, gastrointestinal sistem tümörlerinin tanı ve hasta yönetiminde elde ettiği yer özetlenecek ve günümüz itibarıyla diagnostik onkolojiye olan katkısı tartışılacaktır.

Ulusal Nükleer Tıbbımız için, mezuniyet sonrası eğitimine katkısı çok önemli olan ve benim de yakından takip ettiğim Nükleer Tıp Seminerleri dergimizin 10. yılında bu sayının hazırlanması için bize olanak sağlayan başta editörümüz Prof. Dr. Tamer ÖZÜLKER'e, editöryal kurula ve bu sayının hazırlanmasında görev alan sevgili meslektaşlarına teşekkür eder, şükranlarımı sunarım.

Saygılarımla,

Prof. Dr. Tevfik Fikret ÇERMİK